

H. H. Kong Håkon fylte søndag den 7. august 1942

Gud, sign vår konge god!
Sign ham med kraft og mot,
sign hjem og slott!
Lys for ham ved din ånd,
knytt med din sterke hånd
helligt troskaps band
om folk og drott.

Høit svinger Norges menn,
hver i sitt kall, sin stand,
trostap sin drott.
Trofest i liv og død,
tapper i krig og nød,
alltid vårt Norge led
Gud og sin drott.

H. Fogtman.

DET LYSNAR I ØST.

Over Russlands vidstrakte slletter lyde r uavbrutt drønn fra bomber. Maskingevarenes kvasse smell, og detonasjonene fra bomber og granater fyl-ler luften med en konstant turo.

Hitlers felttog mot øst går på sin annen måned. Den 22. juni, den samme dag som Napoleon tor over hundre år si- den valgte som sin skjebnedyr og dro østover, tok Hitler til utgangspunkt for kampen i Øst.

I snart to måneder har det vært kjempet over en 2400 km lang front med oppbud av kolossale troppstyrker. Den russiske kjerne på leirfotter skulle veltes overende i et gigantisk storm- løp. På ca. 14 dagers tid skulle all motstand være brutt, autostråler fra Minsk til Moskva skulle være paraderet for de uovervinnelige tyske soldater- son dro fram ombrust av seiersjubel og hilst som befriere av de undertrykte.

Men så lett gikk det ikke. Der tyskerne håpet å møte tropper med dar- lig kamponal og i oppløsning, fant de organisert motstand og soldater utrust- et med moderne våpen. Og de russiske soldater slåss som bare et folk som kjemper for sin eksistens og hver hira- bredde av fedrelandsjord, kan gjøre. - Dette har ført til en stagnasjon for tyskerne. Toget mot øst som skulle va- re preget av de motoriserte troppene

svailestevler, har nått hjemme seg fra kilometer for kilometer. De for- ventninger som det tyske folk nærte, har ikke blitt innfridd. Dette kan gjøres både i Tyskland og de land som det holder besatt. På alle måter for- søker tyskerne å heulede oppmerksom- heten fra stillingen i Øst. De setter igang kjerneoffensiv mot V-kompanjer og her hjemme går de til et så dres- tisk skritt som bestemmelse om et ste- rett kan opprettes, og innadregning av nasjonaltakere over store deler av landet. - Fra Tyskland siver det ogs- ut et misnøyen begynner å vokse. Gø- ring og hans krete synes å ha vært i- mot krigen med Russland.

Napoleon kom til Moskva den 1. september. - Tiden til denne dagen er kort og veien lang og magerallig. Na- poleon nådde hovedstaden for St. Hele- na. Hitler blir det nærpe forundt. Hans marsj mot Moskva ser ut til å bli en tung gang til Golgata, og han, han alene makter ikke å bære sitt kor. Allting kan hende i krig. Det er vanskelig å se inn i framtiden og spå utgangen. Vi får nøye oss med å konst- tere fakta, når vi har slike for hånd- en.

Etter de fakta som foreligger i- dag føler vi oss fristet til å si:
- Det lysnar i Øst.-

Folkehelsestolen.

Ved Sylling ble guttene satt til å rive ned en revogård for propagandasjef von Schamer. Videre er A-T guttene blitt satt til å lukke jordbar for nazisten, gartner Frants Hegg.

Lignende eksempler fra andre kenter av landet viser hvorledes våre hjemlige nazister utnytter A-T ideen til å mele sin egen kake.

Flere skogsbygder er det kommet melding om at skogsarbeiderne ikke greier mer enn fire arbeidsdager i uken.

Kst. Hagelin har for å hindre sabo- tasje og passiv motstand, opprettet så- kalte driftvern ved en rekke bedrifter som bekjent har jo en god del sagbruk og treforedlingsfabrikker vært herjet av brann i løpet av de siste månedene.

JUNE 1932
NO 317
10 317

Dagens Sitat

Brev fra Bjornstjerne Bjornson til Henrik Ibsen den 11. juli 1866. (Bjornson "Grotte II" side 207)

- Nej, end Krigen Dal Bevare os Gul, hvis en saa brutal Magt som Preussen skulde faa Overherredømmet! Dette Lands Historie kender ingen Urettedighed, Frihet, Skjonhet, kun Kædetvidelse ved alle mulige midler, og helst de haarde eller harske. Den Preussiske "Logik" bliver, i Tilfælde av sejer over hele Londen, Styringsprincippet i Europa i de næstfølgende Aar, og da bliver her ikke til at love.

Preussen er verre end Rusland, som foruden at eje et forsonende svar, maa eie opgaver til en annen krig, og i det indre. Preussen har kun Erobrerens Rovmod og Hensynsløshed, men altid havt det, lige ned i sin Kunst sin Videnskab. Det er i det Folk som Helhet ikke er alskændig Drog, der er ingen Kjærlighet over det, derfor ingen Poesi. -

Korrupsjon.

Til Den norske Legion er blitt bevilget 20 000 kr. av ordiføreren i Akre, Stenersen. Det var den samme ordifører som strøk 40 000 kr. under budgjettskommissionen som finansrådmannen hadde opplyst til Nasjonalhjelpen; pengar som skulde brukes de som var rammet av tyskernes overfall på landet.

Stenersen, som før var salikkjører, koster nå omkring 1000 kr. på en Mercedes-Benz-bil til 17 000 kr. Den har fått innleggsmarkio og høyhalar til 600 kr. Utgiftene ble postert på elektroselskapsverkets konto, tross direktorens protest.

I Kringkastningen er det skjedd store ting. De to LS-menn, ingeniør Bauck og Tindor er blitt avskjediget og arrestert. Arrestasjonene skyldes bebreidelse av Korrupsjon som ble så åpenbare og illeluktende at NS ble redd og måtte ofre de to partifellene.

Endel av svindelen skriver seg fra nasjonallegionens dager. Siden de overtok hele virksomheten ifjor høst og avskjediget revisjonen, har feltet vært åpent for alle slags fikseraksjoner. Bl. a. har Tonnesen utbetalt seg umiddelbare representasjonbeløp. Fra september til utgangen av året hadde han utbetalt seg et beløp på 5.000 kr. til representasjon, og da han ble sett inn hadde han en gjeld på 6.000 kr til en av Oslos restauranter.

I en nyopprette fullmaktstilling i Oslo kontrollen er ansatt en ung jurist, Georg Nyhren. Nyhren praktiserte i sin tid som sakfører i Oslo, men mistet bevillingen etter å ha begått en del stygge bedragerier. Han ble idømt 120 dagers fengsel for det siste bedrageriet. Dette ligger et par år tilbake i tiden. Nå har han gått inn i NS, og blir satt til å lede en avdeling som skal kontrollere at ikke andre begår bedragerier.

Etter ordre fra Ortskermadanten i Strømen, vært beried kunngjort: Ingen må hjelpe eventuelle tyske flyktninger ned å et det lovlige.

Etter at Terboven har bestemt at radioapparatene skal beslaglegges, er vår oppgave blitt enda mer påkrevet og nødvendig. Men samtidig er også jakten på oss som arbeider på den indre front blitt skjerpet. Vi ber derfor leserne vise den største forsiktighet og diskresjon. Spør aldri hvorfra avisa kommer; - De får avisa fra en De ikke kjenner, og skal la den gå videre på samme måte til en De vet er sikker.

ROTTENE FORLATER

Professoren

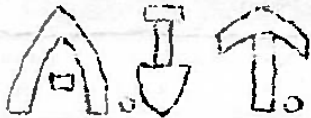

Fra Nord-Norge har vi mottatt melding om at det er slått opp plakatlar som svarer mot å hjelpe tyske soldater over til Sverige, eller vise de veien til grensen!

Alle fra
TYSKLAND

General Ernst Udet, Görings høyre hånd, begikk selvmord da Hitler ga ordre til at han skulle arresteres. General Udet var kommet i unåde fordi han fremrådet krigen mot Russland. Det er videre almindelig kjent at Göring er dypt uenig i Hitlers russiske eventyr. Når han ikke er blitt arrestert skyldes det kun at man er redd for hans store popularitet.

I alle Berlins katolske kirker ble det en søndag i juli lest opp et lydrebrev fra den katolske bishopen i Berlin, grev Preysing. Brevet vakte oppsikt på grunn av sin skarpe formulering. De tyske katolikkerne oppfordres i brevet til å holde fast ved sin tro. Dersom de blir stillet overfor valget mellom kristendommen og fedrelandet, må de velge kristendommen heter det blant annet.

I arbeidsleiren ved Trøgstad fikk guttene beskjed om at de skulle reise til Finnland og være med bak fronten. Det ble protestert energisk. Hver enkelt ble direkte spurt og svartet nei. Sjefen ga beskjed om at neste gang ble det ikke spørsmål om hva rekruttene ville, de skulle de reise.

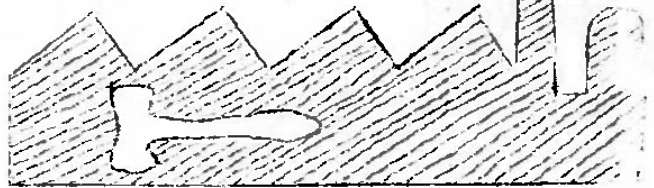
I samme arbeidsleir ble det krevet at guttene skulle syngre den noget forhastede tyske soldatsang: "Wir fahren gegen England". Guttene nektet og tok i stedet for timors straffemarsj i stekende sol.

På Flisa har A-T guttene også tonet rent flagg. De laget imponerende demonstrasjonstog. Kongesangen ble sunget og det ble holdt en glødende frihetstale. Flere av guttene er nu innstevnet for folkedestolen.

Ved Sylling ble guttene satt til å rive ned en revegård for propagandasjef von Schamer. Videre er A-T guttene blitt satt til å luke jordbær for nazisten, gartner Frants Hegg.

Lignende eksempler fra andre kanter av landet viser hvorledes våre hjemlige nazister utnytter A-T ideen til å mele sin egen kake.

Fra
ORGANISASJON og
ARBEIDSPASS

Stillingen på fagorganisasjonsområdet er foreløpig den samme. Landsorganisasjonens oppsiktsvekkende brev til Reichskommissariatet har tydeligvis falt de høye herrer tungt for brystet. Offisielt heter det seg at den tyske sosialdepartementet har nedlagt sitt kontor for fagforeningssaker. Videre har vi fått et "Norsk" Direktorat for fagforeningssaker, med Edv. Stenersen som sjef. Landsorganisasjonen har bestemt nektet å anerkjenne det nye Direktoratet for det er kommet i stand en tilfredstillende løsning på de spørsmål som er nevnt i brevet av 30-6.

De konferanser som hittil er ført i anledning saken, kan vi foreløpig ikke offentliggjøre. Vi håper å kunne bringe nærmere detaljer om forhandlingene i neste nummer.

Norsk Kommuneforbund har ikke undertegnet oppropet mot bolsjevismen meddelte vi i vårt forrige nummer. Etter at man hadde forsøkt å få dette demontert, ble tre av forbundets tillitsmenn arrestert.

Det nytter ikke å forsøke åpenlyst å bedrø det opplyste norske folk. Enhver nordmann vet at det ikke var de medlemsvalgte tillitsmenn, men de nazistiske kommisærer som hadde undertegnet oppropet til kamp mot bolsjevismen.

Det viser seg at flere av kommisærone ikke er blitt spurt på forhånd. Enkelte av disse har siden offisielt tatt avstand fra oppropet, bl. a. Lageforeningens kommisær nazisten overlege Christensen.

Lovestandarden er sunket betraktelig her i landet etter at tyskerne kom. Likeledes er kostholdet gått følelig tilbake. Dette har fått alvorlige følger for arbeidslivet. I mange industrier har arbeidstempoet avtatt betydelig. Fra flere skogsbygder er det kommet melding om at skogsarbeiderne ikke greier mer enn fire arbeidsdager i uken.

Kst. Hagelin har for å hindre sabotasje og passiv motstand, opprettet såkalte driftsvorn ved en rekke bedrifter. Som bekjent har jo en god del sagbruk og treforedlingsfabrikker vært herjet av brann i løpet av de siste månedene.

SPORT

Etter forordningen om idrettsklubber o. s. v. skal det kunne dannes nytt styre når bare en av klubbens medlemmer forlanger det. (Det forutsettes av vedkommende forstår den nye tid.) Hirdfører Saetvedt på Lillehammer fant ikke dette ene medlem i fotballklubben "Fremad", da han ville ha nytt styre i klubben fordi det gamle nektet å stille til kamp mot NS-klubben "Hugin". "Fremad" ble så telegrafisk oppløst av idrettsforeren. NS har beslaglagt klubbens aktiva.

Fenkekampmesterskapet i Eggedal søndag den 4. juli arrangert av NS-klubber i Sigdal og Krødsneråd måtte avlyses - "på grunn av inuttrafne omstendigheter". Det måtte bare tre menn.

Søndag den 4. juli var det fotballkamp mellom Bragø, Oslo og Urredd Porsgrunn. Det var 7 tilskuere. Nasistene sprang rundt på gaten og inviterte barn gratis til å komme og se på, men uten hell.

"Fritt Folk" skrev i sitt referat at det gamle Odd var igjen å se på banen etter kampen mellom Odd og Bragø.

På det laget som stilte opp som Odd har ikke en eneste mann noensinne spilt på representasjonslaget for Odd, - ikke engang på guttelaget. Derimot var det ialt fem av de 11 som stilte opp som hadde spilt på andre klubber i kretsen - og noen på A-laget.

Etter hva "Hørstad Tidende" for 16. juni opplyser startet bare tre damer i sikkeraksjon i Hørstad. NS-ordføreren, lærer Methi, stod for fildrøen.

Siden sist

For en tid siden fant det sted en stygg bildrapssak i Holgerudgata ved Jeløya ved Moss. En bande berusede tyske soldater kjørte grassat på fortaust og drepte en 28-årig dame. Etter ordre fikk dødsdømmen formen: - - døde plutselig.

Metallmangelen hos tyskerne er nå

så alvorlig at de har antydning å beslaglegge de norske kirkelokkene. Dette har vakt en voldsam forbitrelse over hele landet. Til og med enkelte NS-folk har tatt avstand fra denne form for kamp mot bolsjevismen. Således har nazi-prelaten, Hansteen i Hørefoss skrevet et høflig brev til hr. kirkestateråden, kst. Skandak.

"Forfatteren" Ivan Sæter Tolga, Gudbrandsdalen, skriver hynde til Tolga.

Han var i sin tid militærnektet og kuttet av seg en finger for ikke å bli utskrevet til militærtjeneste.

Kst. Jonas Lie hadde til sitt råd drag i Lillehammer ca. 40 tilhørere som vesentlig besto av NS-tillitsmenn fra Gudbrandsdalen og distriktet omkring Lillehammer.

Det har vært god stemning blandt sommergjestene på Tjønd i dr. I begynnelsen av juli ble det en ukas farsesforbud på "Kvinn" p. g. a. demonstrasjon mot kirken.

Senere ble teatret på "Verdens Ende" stengt, og endelig måtte alle gjestene på hotellene dra fra Tjønd.

Overlege Schaanning ved Gjøvik Sykehus er sammen med sin reservelege blitt oppsagt fra sine stillinger ved sykehuset av det lokale NS.

De hadde nemlig ved sin tilslutning til Oslo-legenes aksjon i Gjøvingsaken gjort seg skyldig i "statstafidlig" handling og dessuten vist at de ikke forsto "sån nye tid".

I og med løsningen av Gjøvingsaken er det lokale Gjøvik-NS i en delikatt situasjon.

Da en del av Lillehammers forretningsdrivende en morgen vasket vasker en stygg håndmalte V-tegn, som tyskerne hadde tilsmurt narmestiltene med på natten, ble fem av dem arrestert av den tyskfødte politibetjent Grötsch. De ble sluppet ut etter to timer, de fire andre har sittet en uke i fengsel på Lillehammer og er nå ført til fengselet på Hamar.

Politimester Veglum, Bergen har dratt over til England med to politiske fanger og deres fangevoktere.

Avisene er blitt forbudt å omtale stigningen av indeksen. Heldigvis er de statistiske publikasjoner ikke forbudt enda.

Oslo Kommunes statistiske månedsskrift opplyser at et bestemt kvantum

matvarer av forskjellige slag som for krigen den 15. august 1939, kostet den 1167 kr, kostet den 15. juni i år 1734 kr. I samme tidsrum er utgiftene til et bestemt kvantum brønsel og lys steget fra 169 kr. til 343 kr. Stigningen er for matvarenes vedkommende 48.7 %, og for lys og varme 103.1 %. For begge grupper under ett er stigning 55.4 %. I samme tidsrum er indeksen for disse to grupper steget fra 160 til 249.

I en politisk tale, hvormed fylkesmann Frytz, NS-medlem nr. 2, avsluttet Sør-Trøndelags fylkesting den 2. juli, kom han med en oppsiktsvekkende uttalelse, som utvetydig fastslår for tid og ertertid, at quisling og hans menn er landsforrædere. Taler ble, forunderlig nok den følgende dag gjengitt in extenso i NS-bladet Dagsposten. Her heter det bl. a.: "For quislings regjering ble dømt den 9. april, var det blitt meddelt, at den vilde bli anerkjent de jure av den tyske stat. Det vil si regjeringen Nygårdsvold ville fra det øyeblikk tyskerne satte sin fot på norsk jord, bli betraktet som en opprørsregjering mot det norske folks fredsvilje"

Som vi meddelte i vårt forrige nr. trådte direktør Alf B. Bryn tilbake fra sin stilling i Direktoratet for Industriforsyning p. g. av nazistenes misbruk av hans navn under Finlandskorpéen. Lørdag den 19. juli tok han avskjed med sine medarbeidere i Direktoratet i en kort tale, hvori han betegnet sitt arbejde i Direktoratet som en straffedom uten mulighet til å komme industrien til hjelp.

Midt i juli kunne skuespillerne endelig innkassere den siste og avgjorte seier i sin konflikt, idet de siste arresterte, Georg Lökkeberg og Lasse Sagdeleche ble løslatt. Deres spillforbud er også opphevet.

Kapelmester Willy Johansen turde ikke møte frem på siste premiere i Chat Noir. Det er jo allmødelig kjent at det var han som var angiver overfor Leif Juster og Ernst Diesen. Han foretrakk å si opp sin stilling. Som erstatning fikk han overlatt programsekretær Rustads stilling i Kringkastingens musikk-avdeling. Rustad ble til gjengjeld forflyttet for å "tjenestgjøre" inne i gramfonarkivet, han har nemlig ikke den rette tve og bor derfor ikke på så framtrødende stilling i Kringkastingen.

RETTTELSE:

I dagens leder "Det lysner i Øst" står det: Napoleon kom til Moskva den 1. sep. Det skal være den 14. september.

VETIDE

- Årgangene av tidsskriftet "Fritt Ord" (red. K. Schjelderup) fra 1934 og de etterfølgende år er beslaglagt

- at rådmann Strøm i Oslo er nylig blitt avskjediget på stående fot.

- at tyskerne bruker to av våre redningsskøyter til badebåter for soldatene på Bygdøy

- at til sykehusene i Oslo er det kommet 5000 sårede tyske soldater - plus en russer!

- at man regner nå med at ca. 1500 nordmenn sitter i fengsel for sin overbevisning skyld.

- at den tyske havnefogden i Bodø skjöt seg midt i juli.

- at programsekretær Diesen, musikk-sjef C. Chr. Lange og fruene Hall, Jøger og Økken-haug i Kringkastingen har fått avskjed.

- at det til dags dato ikke har lyktes fylkesmann Knudsen å skaffe ny ordførere i Vinje, da bygden er ren for nazister.

- at finansrådmann Hartmann og lønnsrådmann Sverre Iversen i Oslo kommune har sagt opp sine stillinger, fordi de finner det uholdbart å arbejde i kommunen under de nåværende forhold.

- at direktør Hoel ved Malholaget er arrestert.

- at månedsoppgjøret for solgte eksemplarer av "Fritt Folk" for mai måned i Rukans største avisbutikk beløp seg til kr. 0,15!

Hvorfor?

De tyske soldater er et hamsun på hans fødselsdag for kort tid side -.

Fordi først tok de "Herkens Grode", så "Viktorie" -.

Nå har vi bare "Salt" tilbake!